

БЕЗВЕРХА А.І., студентка, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

МАКОВОЗ О.С., д-р. екон. наук, професор кафедри менеджменту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТАХ

В умовах гострої нестачі ресурсів для багатьох підприємств саме інновації стають ефективним інструментом у конкурентній боротьбі. При цьому лише незначний відсоток інновацій у кінцевому результаті доходять до етапу виведення на ринок. Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» (2002 р.) інновації – це новостворені і вдосконалені конкурентоздатні технології, продукти чи послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного та іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і соціальної сфери.

Високий ризик є визначною характеристикою інноваційних процесів. Управління інноваціями включає в себе прийняття управлінських рішень на етапах планування, організації, мотивації, контролю і регулювання, часто в умовах невизначеності.

Ймовірність втрат пояснюється тим, що подібні рішення потребують значних фінансових вкладень, і не завжди приносять очікуваний економічний ефект. Незважаючи на те, що перед введенням нового продукту на ринок проводяться дослідження, розробки, проектування, тестування та маркетинг, багато подібних проєктів не досягають комерціалізації. Інноваційний продукт, який все ж впроваджується, повинен повернути інвестовані кошти і компенсувати інші витрати, включаючи невдалі проєкти.

Проблема полягає у тому, що ризики в інноваційній діяльності неможливо уникнути, але їх можна суттєво зменшити шляхом диверсифікації

діяльності. Диверсифікація інноваційної діяльності – це спосіб мінімізації інноваційного ризику шляхом розподілу ресурсів і зусиль на різні проєкти, які не пов'язані один з одним. Вагома перевага даного методу розкривається у компенсації втрат від збиткових проєктів за рахунок більш успішних.

Покладання на сторонню організацію надмірно ризикованих завдань, пов'язаних із проєктом, шляхом укладання договорів та домовленостей є наступним методом мінімізації інвестиційних ризиків. За умовою, що приймаюча ризик сторона має кращі умови щодо зниження втрат або управління ризиками, ця угода може бути вигідною для обох сторін.

У сучасному бізнес-середовищі страхування інноваційних ризиків є доволі популярний метод їх зниження. Проте варто зазначити, що страхові компанії в Україні не страхують інноваційні проєкти. Дана проблема пояснюється наявністю непередбачуваних ризику та відсутності відповідного досвіду. Для стимулювання цього напрямку, необхідно стимулювати створення сприятливого середовища, включаючи розробку спеціалізованих страхових продуктів та співпрацю з інноваційними гравцями на ринку. У багатьох ситуаціях ефективні управлінські рішення на окремі фактори ризику, такі як оцінка перспективності інноваційного проєкту, ретельний підбір потенційних партнерів і персоналу, який бере участь у його реалізації, можуть допомогти запобігти негативним наслідкам або зменшити

Таким чином, можна стверджувати, що ризик в інноваційних проєктах може бути істотно зменшений, якщо розробити заходи щодо їх зниження і впроваджувати ефективні управлінських рішень щодо диверсифікації напрямків діяльності підприємства.

Список літератури:

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
2. *Ілляшенко С.М.* Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи. Навч. посіб. Суми: ВТД «Університет, кн.»), 2003. 278 с.

Бібліографія: БЕЗВЕРХА А.І., МАКОВОЗ О.С. Управління ризиками в інноваційних проєктах / А.І. БЕЗВЕРХА, О.С. МАКОВОЗ // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2023 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2022. Т. 2 : Труды XIV-ої Міжнародної науково-практичної Internet-конференції студентів та молодих вчених «Стратегії

інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність «Форвард-2023» 26 грудня 2023 р. – 2023. С. 5-6